

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2014-04-10
meddelad i
Nacka Strand

Mål nr M 5397-13

KLAGANDE

Länsstyrelsen i Värmlands län, 651 86 Karlstad

MOTPARTER

1. Econova Recycling AB, Box 90, 616 21 Åby
2. Länsstyrelsen i Örebro län, 701 86 Örebro

SAKEN

Prövotidsföreskrift för utsläpp till vatten m.m.

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Örebro län, Miljöprövningsdelegationens, beslut den 14 augusti 2013, dnr 551-4526-2012, se bilaga 1

DOMSLUT

1. Mark- och miljödomstolen ändrar det överklagade beslutet på så sätt att provotidsföreskriften P1 ges följande lydelse.

P1. Till dess annat beslutats ska följande provotidsföreskrifter gälla.

Överskottsvattnet från uppsamlingsbassängen till recipient får som riktvärde inte överstiga följande värden:

TOC (totalt organiskt kol) 100 mg/liter
SÅ (suspenderade ämnen) 10 mg/liter
pH intervall 6,5-9
Total P 0,5 mg/liter
Total N 10 mg/liter
Kadmium 0,45 µg/liter
Bly 7,2 µg/liter
Kvicksilver 0,07 µg/liter
Nickel 20 µg/liter

Med riktvärde avses ett värde som, om det överskrids mer än tillfälligt, ska föranleda att verksamhetsutövaren vidtar åtgärder för att förhindra att överskridandet upprepas.

2. Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet i övrigt.

Dok.Id 358880

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1104 131 26 Nacka Strand	Augustendalsvägen 20	08-561 656 00 E-post: mmd.nacka@dom.se www.nackatingsratt.domstol.se	08-561 657 99	måndag – fredag 08:30-16:00 -

YRKANDEN

Länsstyrelsen i Värmlands län har yrkat att mark- och miljödomstolen ska ändra Länsstyrelsen i Örebro län, Miljöprövningsdelegationens, (Miljöprövningsdelegationen) beslut på följande sätt.

1. Utredningen (U3) med förslag till slutgiltiga villkor och förslag till försiktighetsåtgärder ska redovisas till tillståndsmyndigheten istället för till tillsynsmyndigheten.
2. Den tidigare meddelade föreskriften P1 ska ha följande lydelse:

P1. Till dess annat beslutats ska följande prøvotidsföreskrifter gälla.

Överskottsvattnet från uppsamlingsbassängen till recipient får som riktvärde inte överstiga följande värde:

TOC (totalt organiskt kol) 100 mg/liter
SÅ (suspenderade ämnen) 25 mg/liter
pH intervall 6,5-9
Total P 0,5 mg/liter
Total N 10 mg/liter
Kadmium 0,45 µg/liter
Bly 7,2 µg/liter
Kvicksilver 0,07 µg/liter
Nickel 20 µg/liter

Med riktvärde avses ett värde som, om det överskrids mer än tillfälligt, ska föranleda att verksamhetsutövaren vidtar åtgärder för att förhindra att överskridandet upprepas.

3. Delegationen till tillsynsmyndigheten angående att fastställa villkor avseende maximala halter av föroreningar i utgående vatten från anläggningen till recipient ska upphävas.

Econova Recycling AB (Econova) har medgett bifall till yrkandet i punkten 1, och motsatt sig bifall till yrkandet i punkten 2. Econova har inte avgett någon inställning till yrkandet i punkten 3.

Länsstyrelsen i Örebro län har uppgett att den inte har några synpunkter på överklagandet.

GRUNDER OCH UTVECKLING AV TALAN

Länsstyrelsen i Värmlands län har till stöd för sin talan anfört i huvudsak följande.

Delegering till tillsynsmyndigheten

Karaktäriseringen av lakvattnet från Värhultsdeponin visade på låga halter av föroreningar, men genomfördes före det att Econova påbörjade sin verksamhet ovanpå deponin. Detta innebär att, trots att lakvatten från deponin blandas med vatten från Econovas verksamhet, ökningarna av föroreningar i lakvattnet inte kan antas härröra från själva deponin utan kommer sannolikt från Econovas verksamhet, inklusive utfyllnad av ravin och anläggning av bioaskplaner. Länsstyrelsen delar därför inte Miljöprövningsdelegationens uppfattning att vatten från deponin och vatten från Econovas verksamhet bör hanteras av samma myndighet.

Ekholmssjön, som är den närmaste vattenförekomsten, har dålig ekologisk status på grund av övergödning och syrebrist. Hur ett sådant förhållande ska påverka kravet på verksamheten att rena lakvattnet är av den digniteten att det bör prövas av tillståndsmyndigheten och inte delegeras till tillsynsmyndigheten.

Utsläpp till vatten är också den del av verksamheten som har den största miljöbelastningen och kan därför inte anses vara av mindre betydelse för verksamheten, varför frågan om utsläpp till vatten inte kan delegeras till tillsynsmyndigheten.

Parametrar och halter i den provisoriska föreskriften (P1)

TOC. Det nuvarande riktvärdet på 200 mg/liter är ställt alldeles för högt. Redan TOC-halter över 16 mg/liter anses vara mycket högt enligt Naturvårdsverkets tidigare bedömningsgrunder i rapport 4913. Höga TOC-halter förorsakar syrebrist i recipienten, varför denna parameter måste justeras. Villkor ställda för lakvatten från deponier ligger på 100 mg/liter, varför länsstyrelsen yrkar på detta som riktvärde under prøvotiden.

SÄ (suspenderade ämnen). Nuvarande prøvotidsvillkor ligger oskäligt snävt och verksamhetsutövaren har trots åtgärder under den prøvotid som varit inte kunnat få

ner halten under nuvarande riktvärde på 10 mg/liter. Gränsvärdesnormen i förordning (2001:554) om miljökvalitetsnormer för fisk- och musselvatten ligger på 25 mg/liter, vilket är tillräckligt för att inte verksamheten ska påverka nedströms liggande vattenförekomster negativt.

pH. Eftersom pH-värdet i ett vattendrag har stor inverkan på de organismer som lever där och man riskerar toxiska effekter av fri ammoniak vid höga pH-halter behövs ett riktvärde för pH i utgående vatten. Eftersom ett pH-värde över 8 kan ge upphov till kroniska skador på fisk föreslås ett intervall på 6,5-9. Verksamhetsutövarens mätningar visar att en minskning av pH-värdet sker med två enheter innan vattnet i bäcken från verksamheten möter det större vattendraget som sedan når Ekholmssjön. Förslaget riktvärde innebär att verksamhetsutövaren redan under provotiden aktivt måste arbeta med att få ner pH-värdet i utgående vatten.

Total P. Fosfor är den förorening från verksamheten som har störst påverkan på Ekholmssjön. Det är därför angeläget att denna parameter regleras redan under provotiden. Verksamheten har redan idag stora utsläpp av fosfor där utsläppen i den provpunkt som ligger närmast Ekholmssjön visar på en variation från höga halter till extremt höga halter enligt Naturvårdsverkets tidigare bedömningsgrunder i rapport 4913. Tillsynsmyndigheten föreslår därför ett riktvärde på 0,5 mg/liter under provotiden så att verksamhetsutövaren redan nu har ett incitament att arbeta för lägre halter till recipienten. Detta förslag motsvarar gränsvärden för nyare deponier. Slutgiltiga villkor för verksamheten bör dock ligga under denna nivå på grund av Ekholmssjöns dåliga ekologiska status.

Total N. Även kväve bidrar till övergödning av Ekholmssjön, om än inte i den utsträckning som fosfor, varför även denna parameter bör regleras under provotiden. Kvävet kan omvandlas till ammonium och sedan till ammoniak som är giftigt, och detta särskilt på grund av de höga pH-nivåerna i utgående vatten. 10 mg/liter är snävt i förhållande till andra villkor som är fastställda från deponier, men är högt satt i förhållande till Naturvårdsverkets tidigare bedömningsgrunder i

rapport 4913 där halter om 5 mg/liter motsvaras av en bedömning om extremt höga halter.

Metaller. Det tidigare provotidsvillkoret var satt orimligt högt med tanke på de gränsvärdesnormer som gäller för kadmium, kvicksilver, bly och nickel (Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/105/EG med hänvisning till 4 kap. 2 § förordning [2004:660] om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön). Föreslagna riktvärden motsvarar dessa gränsvärdesnormer och omfattar samtliga av de tungmetaller som är prioriterade enligt ovanstående direktiv.

Econova har till stöd för sin inställning anfört i huvudsak följande. Econova motsätter sig en ny provotidsföreskrift och anser att det vore att gå händelserna i förväg att fastställa nya provisoriska villkor. Econova har i och med fortsatt provotid fått två år på sig att utreda vattnet och att komma med förslag på försiktighetsåtgärder samt slutliga villkor. Under provotiden kommer Econova att arbeta med halterna i vattnet, även med parametrar som inte ingår i provotidsföreskriften P1, och utifrån rådande förutsättningar föreslå försiktighetsåtgärder och slutliga villkor.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 2 kap. 3 § miljöbalken ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Vidare anges att i samma syfte ska vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik.

Tillämpliga bestämmelser i övrigt framgår av Miljöprövningsdelegationens beslut.

Tillståndsbeslutet

Den 20 december 2004 lämnade Miljöprövningsdelegationen Econova tillstånd för att anlägga och driva en återvinningsanläggning till en mängd av högst 100 000 ton avfall per år, innefattande produktionsprocesserna återvinning (jord- och biobränsleframställning) och odling, dock begränsat till behandling av vissa närmare angivna material.

Frågan om vilka försiktighetsmått som skulle gälla avseende bl.a. utsläpp till vatten sköts upp. Under en provotid på två år skulle Econova undersöka flödesmängden samt vilka halter av föroreningar som det samlade utsläppet till recipienten skulle komma att få från verksamheten (punkt U1 i beslutet). Parametrar som skulle ingå i mätningen var TOC, SÄ, total-kväve, total-fosfor, pH, fenol och konduktivitet samt arsenik, kadmium, krom, koppar, kvicksilver, nickel, bly och zink.

Av beslutsmotiveringen framgår att utredningen (U1) var tänkt att ligga till grund för vilka slutliga villkor för utsläpp till vatten som kan behövas.

Enligt tillståndsbeslutet skulle som provisorisk föreskrift följande gälla.

P1. Överskottsvattnet från sedimenteringsbassängen till recipient får som riktvärde inte överstiga följande värde:

Opolära alifatiska kolväten 1,0 mg/l
Totalt extraherbara aromatiska kolväten 0,5 mg/l
TOC (totalt organiskt kol) 200 mg/l
SÄ (Suspenderade ämnen) 10 mg/l
pH 6,5-10
Bly 0,1 mg/l

Verksamhetens lokalisering m.m.

Den aktuella återvinningsanläggningen är belägen inom fastigheten Segmon 2:94 i Grums kommun och förlagd ovanpå Värhultsdeponin som ägs av BillerudKorsnäs AB Gruvöns Bruk.

Av handlingarna i målet framgår att inget avfall har deponerats på Värhultsdeponin sedan 2008 och att överskottsvatten från Econovas anläggning och lakvatten från deponin samlas upp gemensamt i samma sedimenteringsdamm, varifrån vattnet leds

till recipienten Dahlbäcken, som har sitt utlopp i Valneviksälven, och sedan vidare till Ekholmssjön. Det framgår också att Länsstyrelsen i Värmlands län har tillsynsansvaret för deponin och att sluttäckningen av deponin ännu inte hade godkänts vid tidpunkten för det nu överklagade beslutet. Det saknas alltså bland annat sluttäckning på delar av deponin och separata lakvatten och ytvattendiken.

Delegering till tillsynsmyndigheten och mottagande myndighet av utredning (U3)

Länsstyrelsen i Värmlands län har ifrågasatt Miljöprövningsdelegationens beslut om delegation till tillsynsmyndigheten att fastställa villkor angående maximala halter av föroreningar i utgående vatten från anläggningen till recipient. Enligt Länsstyrelsen i Värmlands län är utsläpp till vatten den största miljöbelastningen och eftersom frågan om miljö kvalitetsnormer för vatten är aktuell kan fastställande av dessa villkor inte anses utgöra en fråga av mindre betydelse som kan delegeras. Länsstyrelsen i Värmlands län menar därför att delegeringsbeslutet ska upphävas och att utredningen (U3) ska redovisas till tillståndsmyndigheten.

I det tillståndsbeslut som ligger till grund för Econovas verksamhet har tillståndsmyndigheten skjutit upp frågan om försiktighetsmått beträffande utsläpp till vatten och förklarat att provotidsutredningen ska ligga till grund för vilka slutliga villkor för utsläpp till vatten som kan behövas. Under provotiden har vissa riktvärden angetts i föreskriften P1. Tiden för redovisning av utredningen (U3) med förslag till slutliga villkor och försiktighetsåtgärder har genom det överklagade beslutet flyttats fram till den 1 januari 2016.

Mark- och miljödomstolen konstaterar att det finns ett nära samband mellan Econovas verksamhet och Värhultsdeponin. Överskottsvatten från Econovas anläggning och lakvatten från deponin samlas upp gemensamt i samma sedimenteringsdamm och, såvitt utredningen visar, saknas egentlig möjlighet att avgöra vilka och hur stora föroreningar som härrör från respektive verksamhet. Hur vattenflödena från Econovas verksamhet förhåller sig till flödena från Värhultsdeponin och omkringliggande marker är, såvitt mark- och miljödomstolen

kunnat bedöma, oklart. Vidare har Länsstyrelsen i Värmlands län redan nu tillsynsansvaret för Värhultsdeponin.

Enligt förarbetena till 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken (prop. 1987/88:85 s. 304) är en förutsättning för delegering till tillsynsmyndigheten bl.a. att de frågor som avgörs inte har någon självständig betydelse för tillåtligheten av företaget. Det ska alltså vara frågor av mindre betydelse. Som exempel på detta nämns delegering av frågor om närmare teknisk utformning av en reningsutrustning och om åtgärder rörande enstaka avfallstyper som har mindre betydelse från miljöskyddssynpunkt.

Mark- och miljööverdomstolen har i mål om tillstånd till utsläpp av avloppsvatten funnit att fastställande av den närmare utformningen av våtmark, placering av utsläppspunkt samt hantering av slam utgör frågor av mindre betydelse (se Mark- och miljööverdomstolens dom den 19 januari 2005 i mål nr M 6678-03). I det målet hade den aktuella tillståndsmyndigheten redan föreskrivit villkor om bl.a. avloppsledningsnätet och den reningseffekt som skulle uppnås.

Liksom Miljöprövningsdelegationen finner mark- och miljödomstolen att frågan om villkor angående maximala halter av föroreningar i utgående vatten från Econovas anläggning till recipienten lämpligen bör hanteras av Länsstyrelsen i Värmlands län såsom tillsynsmyndighet för Värhultsdeponin så att en övergripande bedömning av den samlade miljöpåverkan och de kumulativa effekterna kan göras. Mot denna bakgrund, och med beaktande av att tillåtligheten av verksamheten redan har prövats, finner mark- och miljödomstolen att den delegering som skett får anses omfatta frågor av mindre betydelse enligt 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken. Miljöprövningsdelegationen har alltså haft fog för sitt delegeringsbeslut, varför Länsstyrelsen i Värmlands läns överklagande i denna del ska avslås.

Såvitt avser frågan om mottagande myndighet för utredningen (U3) finner mark- och miljödomstolen mot bakgrund av dels domstolens bedömning ovan i fråga om delegation till tillsynsmyndigheten, dels syftet med utredningen (U3), som är att den ska ligga till grund för bedömningen av vilka slutliga villkor för utsläpp till vatten

som tillsynsmyndigheten så småningom har att meddela, att det framstår som lämpligt att utredningen (U3) redovisas till tillsynsmyndigheten. Överklagandet ska alltså avslås även i denna del.

Ny prøvotidsföreskrift (P1)

Mark- och miljödomstolen har att bedöma behovet av provisoriska föreskrifter för utsläpp till vatten som ska gälla under prøvotiden för att begränsa miljöpåverkan under denna tid. När en sådan fråga ska utredas ligger det i sakens natur att en verksamhets utsläpp, miljöpåverkan, behov av skyddsåtgärder m.m. inte är helt kända. Det kan också vara fallet att det för flera av de parametrar som ska utredas saknas tillräckligt underlag eller att provisoriska villkor under den begränsade tid som prøvotiden gäller inte behövs.

Av utredningen i målet framgår att Econova bedriver verksamhet på delar av Värhultsdeponin som inte har godkänd sluttäckning, att de sedimenteringsdammar som ska anläggas enligt Econovas tillstånd endast finns i begränsad omfattning och att odlingsytan med cirkulationssystem som finns beskriven i tillståndet helt saknas. Dessutom varierar de årsmedelvärden som redovisats i Econovas miljörapporter. Mark- och miljödomstolen finner därför att det i detta fall finns skäl att ur miljösynpunkt föreskriva provisoriska föreskrifter som i delar innebär att skyddsåtgärder måste vidtas redan under prøvotiden.

För de olika parametrarna gör mark- och miljödomstolen följande bedömning.

Opolära alifatiska kolväten och totalt extraherbara aromiska kolväten.

Som framgår av det överklagade beslutet har Econova redovisat att detektionsgränsen för opolära alifatiska kolväten (petroleumkolväten eller oljor) och totalt extraherbara aromiska kolväten (bensen, toluen, xylen), vid en jämförelse mellan lakvattnet 2005/06 och de provisoriska föreskrifterna, överskrider riktvärdet för alifater. Därför analyserades istället fraktionerade alifater och aromater med detektionsgränsen 0,01 mg/liter. Det visade sig att halten fraktionerade aromater låg

under detektionsgränsen och att halten fraktionerade alifater varierade mellan <0,01-0,68 mg/liter.

Länsstyrelsen i Värmlands län har i sitt överklagande inte närmare motiverat varför dessa parametrar bör utgå. Enligt mark- och miljödomstolen kan dock, mot bakgrund av vad som framgår ovan, ämnena utgå ur den provisoriska föreskriften, varför överklagandet ska bifallas i denna del. Mark- och miljödomstolen anser dock att analyser av mineralolja bör ingå i det provtagningsprogram som ska tas fram.

TOC (totalt organiskt kol). Mark- och miljödomstolen kan konstatera att uppmätta TOC-halter inte har redovisats i Econovas miljörapporter. Domstolen instämmer trots detta i Länsstyrelsen i Värmlands läns bedömning att riktvärdet bör skärpas mot bakgrund av att höga TOC-halter förorsakar syrebrist i recipienten liksom den praxis som utvecklats avseende villkor ställda för lakvatten från deponier. Överklagandet ska därför bifallas i denna del.

SÄ (Suspenderade ämnen). I tillståndsbeslutet 2004 föreskrevs 10 mg/liter som provisoriskt villkor för SÄ. Vid en jämförelse mellan lakvattnet 2005/06 och den provisoriska föreskriften kan mark- och miljödomstolen konstatera att det nu yrkade riktvärdet 10 mg/liter innehölls. Årsmedelvärdet av redovisade halter för suspenderade ämnen i miljörapporterna visar att 10 mg/liter innehölls samtliga redovisade år förutom 2012. Mark- och miljödomstolen bedömer därför att det är rimligt att det i tillståndsbeslutet meddelade riktvärdet 10 mg/liter ska kvarstå. Yrkandet om att höja riktvärdet till 25 mg/liter ska därför lämnas utan bifall.

pH. Årsmedelvärdena enligt de redovisade miljörapporterna visar att pH 9 har underskridits samtliga år utom 2012. Mot bakgrund av att pH-värdet i vattendrag har stor inverkan på de organismer som lever där och att det finns risk för toxiska effekter vid höga pH-värden instämmer mark- och miljödomstolen i Länsstyrelsen i Värmlands läns bedömning att riktvärdet ska ändras till pH 6,5-9. Överklagandet ska därför bifallas i denna del.

Total P och total N. Enligt de redovisade miljörapporterna underskreds total P 0,5 mg/l samtliga år utom 2011 och 2012. Halten 0,5 mg/liter har även underskridits under 2005-2006. Halten 10 mg/liter total N innehölls samtliga år och även i undersökningen för 2005-2006. Mot bakgrund av att bl.a. fosfor och kväve bidrar till övergödning samt Ekholmsjöns dåliga ekologiska status ska dessa parametrar med yrkade riktvärden omfattas av det provisoriska villkoret. Överklagandet ska därför bifallas i denna del.

Metaller. Utöver bly, som omfattas av de provisoriska föreskrifterna i det överklagade beslutet, yrkar Länsstyrelsen i Värmlands län att även kadmium, kvicksilver och nickel ska ingå. Av dessa ingår nickel i de redovisade miljörapporterna och det yrkade riktvärdet 20 µg/liter underskreds samtliga år. Enligt undersökningen 2005-2006 innehölls de yrkade riktvärdena för kadmium och nickel. För kvicksilver anges halten <0,13 µg/liter. Mot bakgrund av de miljö kvalitetsnormer som gäller för vatten enligt bl.a. förordningen (2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön instämmer mark- och miljödomstolen i Länsstyrelsen i Värmlands läns bedömning att yrkade metaller och riktvärden ska ingå i den provisoriska föreskriften. Överklagandet ska därför bifallas även i denna del. Mark- och miljödomstolen anser dock att eventuellt ytterligare metaller som är relevanta för verksamheten bör ingå i det provtagningsprogram som ska tas fram.

Sammanfattning

På grund av det nära sambandet mellan Econovas verksamhet och Värhultsdeponin liksom det faktum att Länsstyrelsen i Värmlands län redan idag är tillsynsmyndighet för deponin ska överklagandet avslås i de delar som avser yrkandet om upphävande Miljöprövningsdelegationens delegeringsbeslut, samt yrkandet om att utredningen (U3) ska redovisas till tillståndsmyndigheten.

Samtliga de parametrar som omfattas i den av Länsstyrelsen i Värmlands län yrkade provisoriska föreskriften kan, beroende på halt, på olika sätt påverka vattenmiljön i Dahlbäcken och de vattendrag som denna mynnar i negativt. Parametrar torde också utgöra sådana föroreningar som enligt provotidsförordnandet ska utredas. Sett i

ljuset av försiktighetsprincipen i 2 kap. 3 § miljöbalken samt med hänsyn till resultaten av de provtagningar som gjorts och som framgår av ovan nämnda miljörapporter m.m. och tillämpliga miljökvalitetsnormer, ska det överklagade beslutet, trots pågående provtid och Econovas arbete med utredningen (U3), ändras på så sätt att föreskriften P1 får den lydelse som Länsstyrelsen i Värmlands län begärt, utom såvitt avser SÄ.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV427)

Överklagande senast, med anledning av mellankommande helgdag, den 2 maj 2014.
Prövningstillstånd krävs.

Charlotte Jansson

Gisela Köthnig

I domstolens avgörande har tingsfiskalen Charlotte Jansson, ordförande, och tekniska rådet Gisela Köthnig samt de särskilda ledamöterna Carl-Lennart Åstedt och Agneta Melin deltagit. Föredragande har varit beredningsjuristen Gustaf Mark.

Länstyrelsen
Örebro län

Miljöprövningsdelegationen

BESLUT
2013-08-14

Dnr: 551-4526-2012

Anl. nr: 1764-125

Econova Recycling AB
Box 90
616 21 ÅBY

NACKA TINGSRÄTT
Avdelning 4

INKOM: 2013-09-20
MÅLNR: M 5397-13
AKTBIL: 3

Slutliga villkor för buller och fortsatt prövotid för utsläpp till vatten från Econova Recycling AB:s anläggning vid Värhultsdeponin, Grums kommun.

Beslut

Miljöprövningsdelegationen inom Länstyrelsen i Örebro län skjuter på nytt, med stöd av 22 kap. 27 § jämfört med 19 kap. 5 § första stycket 11 miljöbalken, upp frågan om vilka försiktighetsmått som ska gälla för utsläpp till vatten från Econova Recycling AB:s anläggning på fastigheten Segmon 2:94 i Grums kommun (U3).

Under prövotiden ska bolaget genomföra följande utredning.

U3 Undersöka flödesmängden samt vilka halter av föroreningar som det samlade utsläppet till recipienten kommer att få från verksamheten. Förslag till provtagningsprogram ska utformas i samråd med tillsynsmyndigheten och vara inlämnat till denna senast den 1 januari 2014.

Utredningen (U3) med förslag till slutliga villkor och förslag till försiktighetsåtgärder ska redovisas till tillsynsmyndigheten senast den 1 januari 2016.

Till dess annat blir beslutat ska tidigare meddelad prövotidsföreskrift P1 fortsatt gälla.

Miljöprövningsdelegationen beslutar att inte meddela några villkor angående buller från transporter till och från anläggningen och avslutar därmed prövotiden beträffande denna fråga (U2).

Delegation

Miljöprövningsdelegationen överlåter med stöd av 19 kap 5 § första stycket 9 och 22 kap 25 § tredje stycket miljöbalken åt tillsynsmyndigheten att fastställa villkor angående

- provtagningsprogram för mätning av föroreningar i utgående vatten från anläggningen
- utformning av utrustning för flödesmätning av utgående vatten från anläggningen
- metod för behandling av överskottsvatten från verksamheten
- maximala halter av föroreningar i utgående vatten från anläggningen till recipient.

Redogörelse för ärendet

Tidigare beslut

Miljöprövningsdelegationen i Värmlands län lämnade den 20 december 2004 Econova Energy AB (numera Econova Recycling AB) tillstånd enligt miljöbalken att på fastigheten Segmon 2:94 i Grums kommun, inom det område som angivits i ansökan, anlägga och driva en återvinningsanläggning till en mängd av högst 100 000 ton råvaror (avfall) per år, innefattande produktionsprocesserna återvinning (jord- och biobränsleframställning) och odling med följande begränsningar. De material som får behandlas är bi- och restprodukter från skogs- och energiindustri i form av bark, kalkgrus(mesa)/grönlutslam, kem- och bioslam, aska samt reningsverkslam, gödsel och annat organiskt material som anges i bilaga till beslutet (dnr 551-3137-04). I beslutet sköt Miljöprövningsdelegationen i Värmlands län, med stöd av 22 kap. 27 § miljöbalken, upp frågan om vilka försiktighetsmått som ska gälla för utsläpp till vatten samt bullerstörningar från transporter. Under en provotid skulle bolaget genomföra följande utredningar.

U1 Bolaget ska under provotiden undersöka flödesmängden samt vilka halter av föroreningar som det samlade utsläppet till recipienten kommer att få från verksamheten. Parametrar som ska ingå i mätningen är TOC, SÄ, total-kväve, total-fosfor, pH, fenol och konduktivitet samt tungmetallerna arsenik, kadmium, krom, koppar, kvicksilver, nickel, bly och zink.

U2 Bolaget ska under provotiden utreda bullernivåerna från transporterna till och från återvinningsanläggningen vid bostäderna Eds-Jonsbol 1:2, Gökatorp 1:7 och Segmon 2:85. Vägsträckan som ska ingå i utredningen är från E 18 och fram till verksamhetsområdet

vid fastigheten Segmon 2:94. I de fall bolaget överskrider de bullernivåer för nyetablering av industri som anges i Naturvårdsverkets råd och riktlinjer (1978:5) för externt industribuller ska bolaget under prövotiden utreda hur man genom tekniska eller andra åtgärder kan minska bullerstörningar från transporterna hos de boende.

Utredningarna (U1-U2) med förslag till slutliga villkor och försiktighetsåtgärder skulle redovisas till länsstyrelsen senast två år efter beslutsdatum.

Till dess annat bestämts gäller följande provisoriska föreskrift.

P1 Överskottvatten från sedimenteringsbassängen till recipient får som riktvärde inte överstiga följande värde.

Opolära alifatiska kolväten	1,0 mg/l
Totalt extraherbara aromatiska kolväten	0,5 mg/l
TOC (totalt organiskt kol)	200 mg/l
Suspenderade ämnen	10 mg/l
pH intervall	6,5-10
Bly	0,1 mg/l

Ansökan med åtaganden och yrkanden

Bolaget yrkar att utgående vatten från sedimenteringsbassängen till recipient som årsmedelvärde inte får överstiga följande värden.

TOC	200 mg/l
Suspenderade ämnen	25 mg/l
pH intervall	6,5-10
Bly	0,1 mg/l

Bolaget yrkar att provtagningspunkterna P3 och P4 utgår från provtagningsprogrammet.

Då halterna av föroreningar i lakvattnet är låga anser bolaget inte att några ytterligare försiktighetsåtgärder behöver vidtas i dagsläget.

Bolaget yrkar att inget slutligt villkor för buller från transporter fastställs eftersom det redan finns, av riksdagen fastställda, riktvärden för buller från vägtrafik. I det fall Länsstyrelsen anser att ett villkor bör fastställas yrkar bolaget på följande lydelse.

Länsstyrelsen
Örebro län

BESLUT
2013-08-14

Dnr: 551-4526-2012

Anl. nr: 1764-125

Buller från transporter till och från återvinningsanläggningen får som riktvärde vid bostäderna Eds-Jonsbol 1:2, Göketorp 1:7 och Segmon 2:85 inte överstiga 70 dB(A) (maximalnivå vid uteplats i anslutning till bostad).

Ärendets handläggning

Den 26 januari 2007 inkom två rapporter från bolaget till Länsstyrelsen i Värmlands län, "Utsläpp till vatten vid Värhults deponi i Grums kommun, utredning 2005-2006" och "Mätning av buller vid Grums deponi Värhult 2006". Efter begäran av Länsstyrelsen i Värmlands län har bolaget uppdaterat rapporterna och kompletterat ärendet vid ett flertal tillfällen. Bolaget har även omformulerat sina yrkanden under ärendets gång.

Från och med den 1 juni 2012 ska, enligt förordningen (2011:127) om miljöprövningsdelegationer, ärenden som rör tillstånd m.m. till miljöfarlig verksamhet i Värmlands län prövas av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Örebro län.

Ärendet har kungjorts den 15 januari 2013 i Nya Wermlands-Tidningen samt i Värmlands Folkblad och har skickats på remiss till Länsstyrelsen i Värmlands län och till Miljö- och byggnadsnämnden i Grums kommun. Underrättelse om ärendet har lämnats till Naturvårdsverket och till Havs- och vattenmyndigheten.

Yttranden har kommit in från Länsstyrelsen i Värmlands län, Miljö- och byggnadsnämnden i Grums kommun och från [REDACTED] Göketorp, Segmon. Bolaget har beretts tillfälle att lämna synpunkter på de yttranden som inkommit.

Bolagets beskrivning av verksamheten

Av ansökningshandlingarna och vad sökanden i övrigt angett framgår bland annat följande:

Utsläpp till vatten

Flödesmätning utförs av Gruvöns bruk (Billerud AB) som mäter flödet en gång per månad i samband med deras vattenprovtagning, med undantag för vintermånaderna då vattnet ofta är fruset.

Flödesmätningarna görs för det mesta med hink och klocka. Vid flöden över 6-7 m³/h görs en uppskattning. Årsflödet för år 2005 har beräknats till 20 856 m³ och för år 2006 till 38 966 m³.

Under utredningsperioden, år 2005-2006, har prover på lakvatten uttagits från lakvattendammen, provpunkt P1. Tre prov har tagits per år.

Vid jämförelse av lakvattnet 2005-2006 med de provisoriska forskrifterna så innehålls samtliga värden för TOC, suspenderade ämnen, pH och bly. Detektionsgränsen för opolära alifatiska kolväten och totalt extraherbara aromatiska kolväten är 1,0 mg/l dvs. över riktvärdet för alifater. Under 2005-2006 analyserades därför istället fraktionerade alifater och aromater med detektionsgränsen 0,01 mg/l. Halten fraktionerade aromater låg under detektionsgränsen, halten fraktionerade alifater varierade mellan <0,01-0,68 mg/l.

Under 2002, innan Econovas verksamhet startade, genomförde Billerud Gruvöns Bruk AB en karaktärisering av lakvattnet vid Värhults avfallsanläggning. Provtagning gjordes under december i utloppet från lakvattendammen. Econova har jämfört sina analyser av TOC, SÄ, tot-N, tot-P, pH, fenol, konduktivitet, As, Cd, Cr, Cu, Hg, Ni, Pb och Zn med karaktäriseringen. Bolagets slutsats är att halterna ligger i nivå med halterna vid karaktäriseringen för samtliga parametrar förutom tot-P och nickel som har ökat en del men fortfarande har relativt låga halter.

Under 2011 har ProVab anlåtats för att göra en utredning på lakvattnet på Värhultsanläggningen med avseende på att utvärdera de analyser som tagits samt att ange lämpliga analyser och även föreslå lämpliga provtagningspunkter. Utredningen visar att analys av opolära alifatiska kolväten och totalt extraherbara aromatiska kolväten kan utgå då halterna oftast är under detektionsgränsen. Utredningen visar även att riktvärdet för suspenderade ämnen är snävt satt och borde kunna höjas till 25 mg/l. Dalsbäcken dit lakvattnet rinner är ett humöst vatten som kan vara försurningspåverkat och ha litet eller obefintligt flöde vid torrperioder. Vidare leds vattnet till Valneviksälven där spädningen är mycket stor och Valneviksälven mynnar i Ekholmssjön som är starkt jordbrukspåverkad. Således finns ingen särskilt känslig miljö som skulle motivera ett snävt gränsvärde för suspenderade ämnen.

Buller från transporter

Bolaget har låtit genomföra en beräkning av maximalnivåer från tunga transporter vid de tre bostäderna (Lundmark Akustik & Vibration). Beräkningen visar att riktvärdet för maximalnivå på uteplats, 70 dB(A), innehålls med stor marginal vid samtliga bostäder. Bolaget anser därmed att några försiktighetsmått för bullerstörningar från transporter inte behöver föreskrivas.

Yttranden

I inkomna yttranden har i huvudsak anförts följande.

Länsstyrelsen i Värmlands län

Bullerutredning

Länsstyrelsen i Värmlands län anser att bullerfrågan är tillräckligt utredd för att beslut om slutgiltiga villkor ska kunna fattas.

Vattenutredning

Länsstyrelsen i Värmland anser att bolaget bör få ett beslut om en ny provotid för vatten med tillhörande provisoriska villkor. Utredningen bör omfatta:

- Aktuella utsläppsvärden från uppsamlingsbassängen samt en prognos på hur mycket högre utsläppen från anläggningen väntas bli på sikt.
- En beskrivning av hur utlakning av övergödande ämnen och metaller från flygaska och pannaskan påverkar verksamhetsutövarens utsläpp till vatten.
- Hur verksamhetsutövarens utsläpp till vatten kommer att påverkas av eventuell odlingsyta med mera samt utbyggnad av sedimenteringsdammar.
- Hur verksamhetsutövaren ska kontrollera flöden samt mängder av föroreningar från verksamheten på ett sätt som gör att dessa hålls skilda från de stora ytvattenflöden som deponin med omkringliggande myrmark genererar.
- Yrkande på slutgiltiga villkor.

Lokalisering

Verksamheten är belägen ovanpå Värhultsdeponin. Deponin är nedlagd och tillhör BillerudKorsnäs AB Gruvöns bruk. Sluttäckningen av deponin är inte godkänd av tillsynsmyndigheten. Idag saknas bland annat sluttäckning på delar av deponin samt att det i vissa delar saknas separata lakvatten och ytvattendiken. Samtliga diken mynnar dock i samma uppsamlingsbassäng. Då Econova Energy AB bedriver verksamhet på delar som inte har godkänd sluttäckning kompliceras ärendet.

Karaktärisering av lakvatten som skedde före att Econova Energy AB startade sin verksamhet visar följande:

- Lakvattnet var saltfattigt jämfört med normalvärden för lakvatten.
- Halterna ammoniumkväve var betydligt lägre än normalvärden för lakvatten.

- Halten totalfosfor var betydligt lägre än normalvärden för lakvatten men andelen fosfatfosfor var måttligt hög (47 %).
- Halterna av organiska syreförbrukande ämnen och syretärande ämnen var lägre än normalvärden för lakvatten. Dock visar uppsamlingsdammen att syreförhållanden i dammen periodvis är ansträngda.
- Utifrån bedömningsgrunderna för sjöar och vattendrag klassades halten av tungmetaller som låg. Förhöjda halter fanns dock av bor, molybden, litium och vismut.
- Halten av organiska ämnen TOC var hög (57 mg/l) och kvicksilver låg på 30 ng/l.
- Både lakvattnet och sediment visade påverkan från ämnen som har skogsindustriellt ursprung, fettsyror, alkoholer med långa kolkedjor med mera.
- Giftighetstest på bakterier, alger och kräftdjur visade att lakvattnet hade obefintlig eller låg, ej mätbar giftighet.

Vatten från Värhultdeponin (BillrudKorsnäs AB Gruvöns bruk) och Econova Energy AB släpps ut i en bäck som i sin tur ansluter till en annan bäck. Bäck nummer två ansluter en tredje bäck som mynnar i Ekholmssjön som har otillfredsställande ekologisk status. Övergödning är ett av huvudproblemen i sjön. Ekholmssjön påverkas dock av ytterligare två delavrinningsområden samt Väneren.

Frågor av betydelse för lakvattnet i verksamhetens tillstånd

De sedimenteringsdammar som ska anläggas enligt tillståndet finns i begränsad omfattning. Det finns en liten damm sedan tidigare. Econova Energy AB har vid tillsynsbesök beskrivit planer på att bygga ytterligare en sedimenteringsdamm i utfyllnaden mellan de två delarna av deponin. De kommer då att täta den dammen med inerta material. Vid telefonsamtal med Anna Johansson den 31 januari 2013 framkom dock att verksamhetsutövaren anlitat en konsult för att bland annat se över behovet av sedimenteringsdammar. Verksamhetsutövaren vet inte om de idag kommer att bygga fler sedimenteringsdammar eller inkomma med en anmälan om mindre ändring. Den odlingsyta med cirkulationssystem som finns beskriven i tillståndet saknas helt.

Econova Energy AB har blivit anmodade att göra en anmälan inför byggandet av odlingsyta och sedimenteringsdammar, samt diken runt komposteringsverksamheten. Detta då verksamheten bedrivs ovanpå en deponi och särskilda försiktighetsåtgärder bör vidtas vid själva byggnationen. Econova Energy AB har dock sagt att de anser att denna verksamhet beskrivs tillräckligt väl i gällande tillstånd. Tillsynsmyndigheten har också ifrågasatt om den odling som beskrivs i tillståndet ger några positiva miljöeffekter, och då Econova Energy AB

inte längre bedriver odlingsverksamhet har tillsynsmyndigheten ansett att verksamhetsutövaren borde inkomma med en anmälan om mindre ändring. Econova Energy AB har sagt att de återkommer om detta blir aktuellt.

Den utfyllnad som skett mellan deponins två delar finns beskriven i Econova Energy ABs tillstånd. De prover som tagits har dock inte inkluderat fosfor- och kväveföreningar vilket innebär att askans övergödande potential inte kan fastställas. Utlakningsprover på den flygaska som använts vid byggnation och underhåll av askplaner saknas i nuvarande vattenutredning.

Sammanfattningsvis är det oklart om Econova Energy AB kommer att följa sitt tillstånd fullt ut, eller begära ändring avseende odlingsytan, och/eller eventuellt byggandet av sedimenteringsdammar samt vad detta får för konsekvenser för lakvattnet. Det är också oklart hur mycket av verksamhetsutövarens lakvatten som rinner direkt ner i deponin och hur mycket som rinner ner i ytvattendikena runt deponin. Detta gäller även utlakade ämnen från bioaskplanerna.

Inlämnad vattenutredning

Vattenutredningen innehåller gammal data samt saknar en prognos på hur mycket högre utsläppen från anläggningen kommer att bli på sikt. I miljörapporterna kan man se en ökning av halten för ett antal ämnen på de år som har gått. De villkor som sätts efter prøvotid ska kunna innehållas och grundas på de värden och prognoser som verksamhetsutövaren lämnar in. De gamla värdena på utgående vatten som lämnats in inkluderar inte heller påverkan från den pannaska som använts som utfyllnad mellan de två deponidelarna. Även utlakningsegenskaperna på askan som använts för anläggning och underhåll av bioaskplaner är okända. Utlakningsprover från andra verksamhetsutövare visar att flygaska från massa/pappersindustrin kan innehålla höga halter av fosfor.

Hur flödena ser ut avseende vatten från verksamheten, lakvatten från deponin och ytvattenflöden är också oklara. Flöde mäts endast ut från den gemensamma uppsamlingsbassängen.

Kommunstyrelsen i Grums kommun

Det provisoriska villkoret för buller som motsvarar Naturvårdsverkets riktvärde för externt industribuller vid ny etablering kan fastställas som slutligt bullervillkor för verksamheten. När det gäller utsläpp till vatten avstår kommunstyrelsen från att yttra sig. Länsstyrelsen i Värmland har i tjänsteanteckningar anfört att mätvärdena som ligger till grund för utredningen är gamla samt att miljörapporter som lämnats in visar att

halter av ämnen i lakvattnet verkar öka. Detta gör det svårt att yttra sig över inkommet förslag på slutliga villkor för utsläpp till vatten.

██████████, Göketorp, Segmon

Bolaget hänvisar till att de boende är vana med de transporter som skedde under slutet av 70-talet. Maximalt deponerades då 68 558 ton. Därefter har mängderna deponerat material (och transporterna till deponin) minskat betydligt. Idag är deponin nedlagd och sluttäckningen är inte godkänd av tillsynsmyndigheten. Bolaget bedriver sin verksamhet på deponin vilket försvårar täckningen. Vid flera av bolagets anläggningar har verksamheten fått stora protester. Grums kommun har under åren ökat miljökraven för alla boende med eget avlopp i området till högsta klass för att göra en räddning av Vänergösen i Ekholmssjön som också bolagets lakvatten rinner ut till.

Bolagets bemötande av yttranden

Bolaget har i huvudsak anfört följande.

Länsstyrelsen i Värmlands län

Bolaget bestrider Länsstyrelsens yrkande om beslut om en ny provotid för vatten. Provotidsärendet har pågått alldeles för lång tid redan, utan att de av bolaget redovisade utredningarna har lett fram till något beslut. Det är inte rimligt att Länsstyrelsen nu begär att det genomförs en ny provotidsutredning. Bolaget anser att vad som nu framförs av Länsstyrelsen inte sammanfaller med de anvisningar som ges för provotidsutredningen. En del av det som Länsstyrelsen framför avser inte den aktuella provotidsutredningen, utan avser istället tillsynsärenden.

Under rubriken ”Lokalisering” uppger Länsstyrelsen följande.

- Sluttäckningen är inte godkänd av tillsynsmyndigheten. Idag saknas sluttäckning på delar av deponin.

Bolagets kommentar: Länsstyrelsen godkände i beslut daterat 2006-06-26 en avslutningsplan som Billerud AB upprättat. I avslutningsplanen framgår att den norra delen kommer att sluttäckas när Econova avslutat sin verksamhet på området. Därmed är inte sluttäckning utförd ännu och har följaktligen inte kunnat godkännas av Länsstyrelsen. Etapp 1 (den södra delen) är sluttäckt och avslutad då täckningen är utförd i enlighet med det krav som Länsstyrelsen ställt. Sluttäckningen är slutförd före 2001-07-16.

Under rubriken ”Frågor av betydelse för lakvattnet i verksamhetens tillstånd”, första och andra stycket, behandlar Länsstyrelsen frågor som

berör villkor i tillståndet och vad Länsstyrelsen anför där avser således inte provotidsutredningen. Dessa frågor ska istället hanteras som ett tillsynsärende. Angående tredje stycket så konstaterar bolaget att det inte finns något krav varken i provotidsutredningen eller i tillståndet att prov på askan avseende fosfor- och kväveföreningar ska utföras. Det finns heller inget krav på att utlakningsprov på flygaskan ska utföras.

Under rubriken "Inlämnad vattenutredning" uppger Länsstyrelsen följande.

- Vattenutredningen innehåller gamla data

Bolagets kommentar: Enligt tillståndet ska provotidsutredningen inlämnas till Länsstyrelsen två år efter beslutsdatum för tillståndet. Tillståndsbeslutet är daterat 2004-12-20. De data provotidsutredningen bygger på är vattenprovtagningar under åren 2005-2006. Därefter har handläggningen dragit ut på tiden.

- De villkor som sätts efter provotid ska kunna innehållas.

Bolagets kommentar: Bolaget har lämnat in förslag till slutliga villkor som utgår från de villkor som var satta enligt den provisoriska föreskriften. Bolaget har dock yrkat på en höjning av suspenderad substans utifrån de erfarenheter som erhållits under provotiden. Den kunskap bolaget har idag visar att föreslagna villkor kan innehållas.

- De gamla värdena på utgående vatten som lämnas in inkluderar inte påverkan från den pannaska som använts som utfyllnad mellan de två deponidelarna.

Bolagets kommentar: I tillståndsansökan beskrivs att utrymmet mellan de två deponidelarna ska fyllas ut med lämpligt material. Därefter har bolaget 2006-06-15 lämnat in en anmälan om en mindre ändring av tillståndet. Anmälan avsåg utfyllnad mellan de två deponierna med bioaska. Länsstyrelsen har bedömt att den anmälda åtgärden avser en mindre ändring inom befintlig verksamhet och hade ingen erinran mot att bolaget genomförde den planerade utfyllnaden. Mot denna bakgrund avskrevs ärendet från vidare handläggning. Utfyllnaden av ravinen påbörjades drygt ett och ett halvt år efter att provotidsutredningen inletts. Utfyllnaden av ravinen färdigställdes i januari 2013.

- Hur flödena ser ut avseende vatten från verksamheten, lakvatten från deponin och ytvattenflöden är oklara. Flöde mäts endast ut från den gemensamma uppsamlingsbasängen.

Bolagets kommentar: I prøvotidsvillkoret anges att bolaget ska undersöka flödesmängden samt vilka halter av föroreningar som det samlade utsläppet till recipienten kommer att få från verksamheten. Bolaget har tolkat villkoret som att det är det totala flödet ut från verksamheten som ska mätas. Flödet mäts i utsläppspunkten efter uppsamlingsbassängen.

Om Miljöprövningsdelegationen, i motsats till vad bolaget anser, beslutar att förlänga prøvotiden för vattenutredningen anser bolaget, angående Länstyrelsens förslag om vad utredningen bör omfatta, att punkten avseende odlingsytor och sedimenteringsdammar inte berör prøvotidsutredningen och därmed inte ska omfattas, utan bör hanteras som ett tillsynsärende.

Kommunstyrelsen i Grums kommun

Bolaget har redan ett fastställt villkor för buller från verksamheten (villkor 2). Prövotidsutredningen innefattar inte några provisoriska riktvärden avseende buller, utan omfattar en utredning av bullernivåer från transporterna till och från återvinningsanläggningen.

Miljöprövningsdelegationens bedömning

Utsläpp av vatten

Verksamheten är lokaliserad ovanpå Värhultsdeponin som ägs av Billerud Korsnäs AB Gruvöns Bruk. Miljöprövningsdelegationen konstaterar att överskottsvatten från återvinningsanläggningen och lakvatten från Värhultsdeponin samlas upp gemensamt i samma sedimenteringsdamm varifrån vattnet leds vidare till recipienten. Det är, vad Miljöprövningsdelegationen har uppfattat, inte möjligt att separera flödena från de båda anläggningarna.

Bolaget har redovisat resultat av mätningar genomförda 2005-2006 på vattnet i sedimenteringsbassängen och jämfört uppmätta halter med den karaktärisering av vattnet som genomfördes av Billerud Korsnäs AB Gruvöns Bruk under 2002. Bolagets slutsats är att halterna som uppmätts 2005-2006 ligger i nivå med halterna vid karaktäriseringen 2002 för samtliga parametrar utom för fosfor och nickel som har ökat en del men som, enligt bolaget, fortfarande har relativt låga halter. Av de miljörapporter som bolaget har lämnat för verksamheten framgår emellertid att halterna av föroreningar i vattnet i sedimenteringsbassängen har ökat under senare år, se nedanstående tabell.

		2002	2005	2006	2010	2011	2012
pH		7,4	7,3	7,8	8,3	8,8	9,6
Susp.	mg/l	2,4	7	<5	9,9	9,7	32
Konduktivitet	mS/m	59	59	66	140	288	425
Tot-N	mg/l	2,1	2,3	2,1	5,5	5,6	8,6
Tot-P	mg/l	0,07	0,2	0,18	0,39	0,54	0,76
Arsenik	µg/l	0,5	0,97	1,4	3,5	6,5	11,2
Nickel	µg/l	0,7	4,4	6,2	6,3	8	9,3
Krom	µg/l	2,6	4,7	3	8,5	4,1	3,4

Tabell 1. Årsmedelvärden av redovisade halter i provotidsutredningen och i miljörapporter för Econova Recycling AB:s verksamhet.

Bolagets verksamhet är lokaliserad på två etapper av Värhultsdeponin, den norra och den södra delen. Mellan etapperna fanns tidigare en ravin som nu har fyllts igen med aska och pannsand för att åstadkomma en större och sammanhängande yta. Utfyllanden beskrevs i bolagets ansökan om tillstånd 2004 men färdigställdes först i januari 2013.

Utfyllnaden och iordningställandet av andra verksamhetsytor är en del av Econovas verksamhet. De föroreningar som härrör från utfyllnaden och från konstruktionsmaterialet för de andra verksamhetsytorna är därmed en del av de föroreningar som sammantaget leds från Econovas verksamhet till den gemensamma sedimenteringsdammen. Ökningen av pH och av halter av föroreningar i sedimenteringsdammen i förhållande till karaktäriseringen 2002 förklaras, enligt Miljöprövningsdelegationens bedömning, sannolikt till stor del av Econovas verksamhet eftersom inget avfall har deponerats på Värhultsdeponin sedan 2008. Utfyllnaden är nyligen färdigställd och utlakningen av föroreningar från det material som använts kan komma att förändras.

I bolagets ansökan om tillstånd 2004 beskrevs också att odlingsytor för växtproduktion skulle byggas upp på anläggningen och att överskottsvatten skulle samlas upp i särskilt anlagda dammar för att sedan kunna användas för bevattning av odlingsytorna. Några dammar eller odlingsytor har ännu inte anlagts. En framtida bevattning av odlingsytor kan också komma att påverka utsläppet av föroreningar från anläggningen.

Miljöprövningsdelegationen konstaterar vidare att återvinningsverksamheten har bedrivits i begränsad omfattning i förhållande till gällande tillstånd. Under de senaste fem åren har i genomsnitt mindre än en tredjedel av den totalt tillståndsgivna mängden levererats ut från anläggningen, som mest 40 579 ton år 2011 och som minst 6 844 ton år 2008. Mängden föroreningar i utgående vatten från

anläggningen riskerar att öka ytterligare i det fall bolaget skulle utnyttja hela den tillståndgivna mängden för återvinning av avfall.

Bolaget har inte gjort några egna mätningar av vattenflödet ut till recipienten. De flödesuppgifter som redovisas, 20 856 m³ år 2005 och 38 966 m³ år 2006, har beräknats utifrån mätningar med hink och klocka en gång per månad. Av de miljörapporter som har lämnats av Billerud Korsnäs AB Gruvöns Bruk för Värhultsdeponin framgår att flödet har varierat kraftigt mellan åren. Som mest har beräknats ett årligt flöde på 48 180 m³ (2011). Miljöprövningsdelegationen konstaterar att flödesberäkningarna bygger på få och osäkra mätningar och att det beräknade årliga flödet ut från sedimentationsbassängen har varierat stort. En korrekt flödesmätning krävs för att mängden föroreningar som leds till recipienten ska kunna beräknas.

Det följer av 19 kap 5 § första stycket 10 och 22 kap 27 § miljöbalken att Miljöprövningsdelegationen kan skjuta upp avgörandet av en viss villkorsfråga när verkningarna av verksamheten inte kan förutses med tillräcklig säkerhet samt besluta om vilken utredning som tillståndshavaren ska ta fram och redovisa. Om det är nödvändigt för att motverka olägenheter, ska provisoriska föreskrifter om skyddsåtgärder eller andra försiktighetsmått meddelas.

Miljöprövningsdelegationen finner att det, mot bakgrund av vad som anförts ovan, föreligger skäl att på nytt skjuta upp avgörandet om slutliga villkor för utsläpp till vatten samt att meddela utredningsvillkor jämte provisorisk föreskrift i enlighet med beslutade U3 och P1.

Miljöprövningsdelegationen får med stöd av 19 kap 5 § första stycket 9 och 22 kap 25 § tredje stycket miljöbalken överlåta åt tillsynsmyndigheten att fastställa villkor av mindre betydelse. Miljöprövningsdelegationen finner att det i detta fall är lämpligt att delegera till tillsynsmyndigheten (Länsstyrelsen i Värmlands län) att fastställa villkor för utsläpp till vatten. Med den utformning som anläggningen har är det omöjligt att separera flödena från återvinningsanläggningen från den underliggande deponin. Deponeringen har upphört och avslutningen är ännu inte godkänd av tillsynsmyndigheten. Länsstyrelsen i Värmlands län har tillsynsansvaret för deponin och Miljöprövningsdelegationen anser att regleringen av det samlade utsläppet till vatten från deponin och återvinningsanläggningen bör hanteras av samma myndighet.

Länsstyrelsen
Örebro län

BESLUT
2013-08-14

Dnr: 551-4526-2012

Anl. nr: 1764-125

Buller från transporter

Miljööverdomstolen har i domar (bl.a. MÖD 2007:16 och MÖD 2008:27) prövat frågor om åtgärder mot buller från vägtrafik och konstaterat att utgångspunkten bör vara att uppnå de riktvärden för buller som framgår av propositionen "Infrastrukturinriktning för framtida transporter" (prop. 1996/97:53). Någon revidering av målsättningen i propositionen har inte skett. Det innebär bland annat att för bostäder bör bullernivån inte överstiga maximalt 70 dB(A) vid uteplats i anslutning till bostad. Bolaget har beräknat maximalnivåer från tunga transporter vid de tre utpekade bostäderna. Beräkningen visar att riktvärdet för maximalnivå på uteplats, 70 dB(A), innehålls med stor marginal vid samtliga bostäder. Enligt villkor 11 i gällande beslut får transporter till och från anläggningen inte ske nattetid mellan kl. 22.00 - 06.00. Miljöprövningsdelegationen delar bolagets uppfattning att ytterligare försiktighetsmått för bullerstörningar från transporter inte behöver föreskrivas.

Hur man överklagar, se bilaga
Kungörelsedelgivning, se bilaga

Miljöprövningsdelegationens beslut i ärendet har fattats av länsjurist Björn Pettersson (ordförande) och miljöhandläggare Carina Regborn (miljösakkunnig).

Föredragande har varit miljöhandläggare Britt Halling.

Björn Pettersson

Carina Regborn

Kopia till:

Länsstyrelsen i Värmlands län
Kommunstyrelsen i Grums kommun

██████████
Aktörvarare, Miljö- och byggkontoret i Grums kommun
Naturvårdsverket
Havs- och Vattenmyndigheten

ANVISNING FÖR HUR MAN ÖVERKLAGAR - DOM I MÅL SOM HAR ÖVERKLAGATS TILL MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN

Den som vill överklaga mark- och miljödomstolens dom ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till mark- och miljödomstolen.** Överklagandet prövas av Mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt.

Överklagandet ska ha kommit in till mark- och miljödomstolen **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

För att ett överklagande ska kunna tas upp krävs att Mark- och miljööverdomstolen lämnar **prövningstillstånd**. Det görs om:

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står mark- och miljödomstolens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Mark- och miljööverdomstolen varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om:

1. den dom som överklagas med angivande av mark- och miljödomstolens namn, datum för domen samt målnummer,
2. den ändring av mark- och miljödomstolens dom som klaganden vill få till stånd,
3. grunderna (skälen) för överklagandet,
4. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet.

Till överklagandet ska bifogas lika många kopior av skrivelsen som det finns motparter i målet. Har inte klaganden bifogat tillräckligt antal kopior, framställs de kopior som behövs på klagandens bekostnad.

Om ni tidigare informerats om att **förenklad delgivning** kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.

Ytterligare upplysningar lämnas av mark- och miljödomstolen. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.